

værende Lovforslag, og jeg mener derfor, at denne ene Side af Sagen nu, da vi atter i Klar tage den op, ikke behøver at optage saa særdeles megen Plads. Jeg mener, at det vilde være ønskeligt, om vi kunde komme over denne Sag uden, alt for meget, at drøfte dens Betimelighed. Jeg vilde i ødigt, at et Spørgsmaal som dette altså meget skulde drages ned i Raisonnementernes Hængedynd. Derimod vilde jeg gerne, at det skulde gaa sin stille Gang gennem Rigsdagen. Da det er vel dog intet urimeligt Ønske. Jeg er vel ikke gammel i Folketinget, men jeg har dog oplevet at se en Bevilling gaa sin stille Gang; jeg tænker paa Bevillingen til Lars Kruses Enke, der er et beslægtet Forhold, hvorfor den ærede Ordfører ogsaa nævnde den i Fjor. Jeg har set denne Bevilling gaa sin stille Gang gennem Rigsdagen, og alle Medlemmerne uvilkaarlig sænke Haanden for den. Men medens jeg altså mener, at man med Hensyn til dette Hovedspørgsmaal om Lovforslaget's almindelige Betimelighed kan gaa ud fra, at vi ere saa temmelig enige og ikke ved alt for vidtdegnede Diskussioner bør saare dem, som staa omkring i Landet og iagttage, hvad der her gaar for sig, saa mener jeg, det følger af sig selv, at naar vi komme til Sagens andet Hovedpunkt, Spørgsmaalet om dets praktiske Gennemførelse, da stiller Forholdet sig helt anderledes, da maa der nødvendigvis være forskellige Meninger, og disse forskellige Meninger maa have Lov til at krydse hinanden, saa længe indtil de forenes i et endeligt Resultat. Og nu skete det jo saaledes i Fjor, at Finansministeren fremsatte for os en meget udførlig Statistil, som tog sig særdeles meget affrækkende ud for alle dem, som havde ventet sig noget af Sagen. Det var en Statistil, som viste det store Omfang, som Lovforslaget vilde faa, dets store finansielle Omfang, som vilde være langt større, end vi oprindeligt havde tænkt os. Jeg tror dog ikke, at der i Fjor var nogen af de Herrer, der førte Ordet, som lod sig affrække af den Statistil, og jeg tænker mig, at heller ikke nogen i Klar vil lade sig affrække af den, om den skulde blive gentagen paa ny. Den højtærede Finansminister gik i Fjor ud fra, at der af de gamle Krigere fra 1848—50 og 1864 vilde være tilbage saadan noget som 65,000, og at omtrent Halvdelen af dem, altså 32,500, vilde være trængende, og altså salde ind under dette Lovforslags Bestemmelser. Idet den højtærede Finansminister gik ud fra, at der vilde blive en gennemsnitlig Understøttelse paa 125 Kr. til hver, kom han altså til den

ankelige Sum af 4,062,500 Kr., og jeg skal villig indrømme, at hvis Forslaget har et saa stort finansielt Omfang, bliver det for os alle sammen et meget alvorligt Spørgsmaal, hvorvidt vi overhovedet tør behyrde Statskassen med en saadan Udgift. Men jeg tror ikke heller, at Sagen stiller sig saa affrækkende. Thi med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det er muligt her at anlægge en bestemt Statistil, maa jeg hencægte, at det helt igennem er muligt. Det gælder vel om Statistil mere end om det meste andet, at den skal benyttes med Forstand. Der er her Forhold, som ikke paa nogen Maade lade sig drage ind under statistiske Beregninger. Først og fremmest Stønnet over de vedkommendes Formuesforhold og Stønnet over, i hvilken Grad deres Helbred er nedbrudt og deres Arbejdsevne svækket. Dette Støn vil altid gøre sig gældende og kan aldrig indordnes under statistiske Beregninger. Men ved Siden heraf have alle vi, som leve paa forskellige Steder omkring i Landet, dog et Støn over den virkelige Tilstand, saaledes som den er. Efter Finansministerens Beregning skulde der altså være saadant noget som 30—40 gamle trængende Krigere i hver Kommune. Noget saadant maatte man komme til, hvis man skulde faa det Tal 32,500, men det kan efter vor Erfaring heller ikke være Tilfældet. Jeg tror, den ærede Ordfører i Fjor meget mere havde Ret, naar han gik ud fra sin Erfaring, at det højeste, man kunde sætse Tallet til, vilde være 8—9 i hver Kommune, og hvis det var Tilfældet, komme vi ikke hundredelig op over godt og vel 1 Mill. Kr. Naar man saa herfra drager det, Staten sparer paa Alderdomsunderstøttelsen, faar man en Netto-Statsudgift paa ca. 1 Mill. Kr. Selv om den højtærede Finansminister altså ikke heller under disse Forudsætninger vilde vove sig ud med Loven, har man til enhver Tid den, som jeg synes, udmærket praktiske Udvej, som blev anvist af det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen) under Sagens 1ste Behandling i Folketinget i Fjor, nemlig forud at fastsætte en bestemt Sum, hvorudover Udgifterne ikke maatte gaa. Det er jo en Udvej, man har fulgt før, man har fulgt den ved Alderdomsunderstøttelsesloven, hvorfor saa ikke også følge den her? Jeg mener at turde sige, at hvis den højtærede Finansminister kunde gaa med til at stille et Beløb, lad os sige 1,200,000 Kr, hvilket er det Beløb, der i Fjor anvendtes til Kommunerne, til Raadighed til denne Lovs Udførelse, da ville vi Forslagsstillere virkelig paastønne det paa de gamle Krigeres Vegne,